

NOTAT

29. februar 2012
 J.nr. 3401/1001-4027
 Ref.

Belastning af erhverv og industri fra finansieringen af Vores energi med billiggørelser

Der er fremlagt en række billiggørelser, der mindsker finansieringsbehovet ifbm. *Vores energi*. Billiggørelserne slår igennem ved omkostningsreduktioner i energisektoren og dermed lavere tariffer mv. Dermed sænkes det samlede finansieringsbehov i 2020 til 3,9 mia.kr.

Tabel 1 viser fordelingen af den samlede belastning fra finansieringen i 2020. Denne fordeling afspejler, at finansieringen sker i form af PSO-bidrag, tariffer mv. og er kombineret med fordelingen af energiforbrugene. Billiggørelserne reducerer belastningen fra finansieringen for alle forbrugergrupper.

Tabel 1. Fordeling af belastning fra finansieringen i 2020, mia.kr.

	ES2050	Vores energi	Med billiggørelse
Private erhverv	1,2	1,6	0,6
Landbrug mv.	0,2	0,2	0,1
Fremstilling	0,4	0,4	<0
Privat service ¹⁾	0,7	0,9	0,5
Offentlig service	0,3	0,5	0,4
Husholdninger	2,2	3,5	2,9
Samlet finansieringsbehov	3,7	5,6	3,9

1) Inkl. bygge- og anlæg

Med billiggørelserne falder den gennemsnitlige belastning af privat erhverv fra 800 kr. årligt per beskæftiget, som følge af Vores energi, til 300 kr. årligt per beskæftiget, hvilket desuden er 300 kr. mindre per beskæftiget i gennemsnit ift. ES2050 jf. tabel 2 nedenfor.

Tabel 2: Årlig belastning fra finansiering per beskæftiget i private erhverv for ES2050, Vores energi og Vores energi med besparelsesforslag – afrundet til nærmeste 50 kr./år.

2020 kr./år (2011-priser)	ES2050	Vores energi	Vores energi med besparelser
Per beskæftiget i private erhverv	600	800	300

For hovedparten af erhvervslivet medfører finansieringsbehovet begrænsede merudgifter, der ikke forventes at påvirke virksomhedernes konkurrenceevne i nævneværdigt omfang særligt ikke efter billiggørelserne. Belastningen af erhvervslivet, og herunder navnlig fremstillingser-

hvervene og landbruget, er mærkbart reduceret med billiggørelserne. Dette skal ses på baggrund af, at billiggørelserne navnlig vedrører elforbruget (samt i mindre omfang naturgasforbruget), og en væsentlig del af elforbruget finder sted i erhvervslivet og herunder fremstillingshvervene. Samtidig kommer billiggørelserne hovedsageligt via tariffer, der som udgangspunkt vil komme alle energiforbrugerne til gode med omtrent samme beløb per energienhed

Samtidig har fremstillingserhvervene, herunder en række af de energitunge fremstillingshverv, gavn af den lempelse af energiafgifter på procesenergi, der er indeholdt i Vores energi (og også indgik i ES2050). Billiggørelserne påvirker ikke direkte lempelsen for procesenergi. Lempelsen for procesenergi bidrager dog væsentligt til at forklare, at erhvervslivet og herunder fremstillingserhvervene samlet set belastes forholdsvis beskedent fra Vores energi med billiggørelser. Med Vores energi (og ES2050) lempes procesenergiafgifterne for at kompensere det private erhvervsliv under ét for belastningen fra forsyningssikkerhedsafgiften på såkaldt rumvarmeforbrug. Idet fremstillingsvirksomhederne – sammenlignet med andre erhverv – typisk anvender relativt begrænsede mængder rumvarme, men til gengæld anvender relativt meget energi på proces, vinder fremstillingserhvervene ved dette.

De mest energitunge brancher

Skatteministeriets rapport ”Energiavgift for erhverv og konkurrenceevne, marts 2011” identificerer de 10 mest energiintensive brancher dels med hensyn til forbrug af brændsel og fjernvarme til rumvarme og proces, dels med hensyn til elforbruget, jf. tabel I 13 og tabel I 15.

Der er foretaget en beregning af belastningen af finansieringen for de energitunge industribrancher.¹ I beregningerne antages, at billiggørelsesinitiativerne sænker tariffene mv. (navnlig på el) ud over, hvad der ellers ville være sket. Præcisionen i beregningerne skal tages med et vist forbehold, da de dels er baseret på energiforbrug fra 2006, ligesom der er en vis usikkerhed knyttet til datagrundlaget, hvor der er gjort brug af en række hjælpeantagelser, jf. også Skatteministeriets rapport.

¹ Beregningstilgangen for tabel 2 adskiller sig fra tabel 1. Fordelingen af finansieringsbelastningen i tabel 1 er baseret på beregning af en fordelingsnøgle for de respektive finansieringskilder (fx PSO på elforbrug). Her er implicit taget højde for udviklingen i energiforbrugene frem mod 2020. Tabel 2 er baseret på beregning af satser for de respektive finansieringskilder, og disse satser er ganget på branchernes energiforbrug for 2006. Her er bl.a. ikke søgt korrigeret for en forventet udvikling i branchernes energiforbrug frem mod 2020 (herunder som reaktion på satsændringer mv.). Bl.a. derfor giver beregningerne i tabel 2 ikke nødvendigvis resultater der fuldt ud stemmer overens med tabel 1. Der er en vis usikkerhed forbundet med beregningerne i såvel tabel 1 som tabel 2. Herunder er beregninger på brancheniveau forbundet med en særlig usikkerhed ift. energiforbruget i den enkelte branche, der lægges til grund for beregningerne.

Tabel 3. Belastning fra finansieringen i 2020 for mest energitunge brancher

Industribranche	Besk., 2006	1.000 kr./besk.	
		ES2050	Vores energi med billig- gørelse
”Brændselsintensive”			
Fremst. af cement, mursten m.v.	1,5	>10	0
Gartnerier m.v.	8,7	0-3	0-3
Sukkerfabrikker og -raff.	0,5	<0	<0
Udvinding af grus, ler m.v.	1,4	3-5	<0
Fremst. af pesticider m.v.	0,8	>10	0-3
Mineralolieindustri m.v.	0,7	5-10	<0
Jern- og stålværker	0,7	>10	4-5
Fremst. af prod. af beton m.v.	10,7	0-3	0-3
Glas- og keramisk industri	3,1	3-5	0-3
Papirindustri	6,6	3-5	0-3
El-intensive **)			
Fremst. af industrigasser m.v.	0,6	5-10	<0
Støbning af metalprodukter	1,2	5-10	0-3
Fremst. af basisplast m.v.	0,3	3-5	<0
Fremst. af farvestoffer m.v.	3,0	3-5	<0

* Se uddybende bemærkninger nedenfor. Brændselsintensive svarer til brancherne i tabel I 13 i Skatteministeriets rapport ”Energiafgift for erhverv og konkurrenceevne, 2011”

** El-intensive svarer til brancherne i tabel I 15 i Skatteministeriets rapport ”Energiafgift for erhverv og konkurrenceevne, 2011”

Der er et vist overlap, idet tre brancher (fremst. af cement mv., gartnerier samt glas- og keramisk industri) optræder i begge kategorier.

Note: For Mineralolieindustri og fremstilling af cement, mursten m.v. afviger metoden fra de øvrige brancher, og de er vurderet på baggrund af konkrete virksomheder.

Beregninger udregnet på baggrund af beskæftigelse og forbrug af el, fjernvarme, VE og brændsler i 2006. Der er ikke inkluderet effekt af evt. overvæltning i prisen. Beskæftigelse i 2006 angivet i 1.000 fuldtidspersoner.

Belastningen af de energitunge industribrancher afhænger i høj grad af sammensætningen af deres energiforbrug. Der er stor spredning i belastningen af de energitunge virksomheder. Den opstår fordi energiafgifterne for el og brændsel til proces reduceres. For el, kul og olie mere end opvejer lempelsen af energiafgiften til proces ændringen i PSO og nettariffer i 2020, hvorfor energiudspillet netto reducerer virksomhedernes omkostninger ved at anvende disse energiformer til generelt – ikke allerede lempet – procesforbrug.

For mineralogiske og metallurgiske processer mv. samt det primære landbrug er der i udgangspunkt særlige lempelser i afgifterne, således at energiforbrug til disse formål i udgangspunktet beskattes med særligt lempede satser eller helt er undtaget for afgifter. Sådanne energiforbrug får af den årsag ikke gavn af den generelle lempelse for procesenergi. Det er få brancher, der i dag betaler i særligt lempede satser og dermed ikke får gavn af den generelle

lempelse for procesenergi. Der er i beregningerne taget hensyn til fritagelserne for mineralogiske og metallurgiske processer, dog med stor usikkerhed.²

Den del af industriens forbrug af brændsler (herunder i deres fjernvarmeforbrug), der ikke er brændsler til proces, vil blive belastet af forsyningssikkerhedsafgiften på brændsler til rumvarme. Videre vil fjernvarme- og olie/gasforbrug (til såvel proces som rumvarme) blive belastet via nettariffrer.

Videre bemærkes, at beregningerne i tabel 2 ovenfor ikke tager højde for virksomheder med egen produktion af el. Virksomheder med egenproduktion af el ikke vil blive belastet af øget PSO-bidrag. Der er 35 virksomheder med sådan egenproduktion af el. Videre betales ikke PSO-tarif af elforbrug over 100 GWh årligt, hvilket reducerer den ekstra PSO-belastning for de absolut største elforbrugere. Virksomheder med egenproduktion af el vil dog typisk blive belastet af PSO på gas, hvilket beregningerne ovenfor heller ikke har kunnet tage højde for.

Nedenfor kommenteres uddybende på nogle af brancherne i tabel 2 ovenfor.

Cement- og teglindustrien (dvs. fremstilling af cement, mursten mv.) er den mest energiintensive industribranche. Her kan med fordel skelnes mellem produktion af cement og tegl. For cement såvel som tegl gælder, at hovedparten af forbruget af brændsel vil blive anvendt til en mineralogisk proces, mens det kun vil gælde for mindre dele af elforbruget, jf. at kun en mindre del af elektriciteten anvendes til brændingen mv. (Brændsel og el til mineralogiske processer er allerede i dag omfattet af en særlig afgiftslempelse).

Teglværksbranchen anvender gas i højere grad end cementbranchen og vil dermed bl.a. blive belastet af gas-PSO. Dette vurderes at overskygge den lettelse som teglværksbranchen opnår på sit elforbrug, og samlet set skønnes at finansieringen af Vores energi indebærer en belastning for teglværksbranchen (også med billiggørelserne). Den nærmere vurdering dog med forbehold for den endelige udformning af grundlaget for gas-PSO.

Gartnerier er omfattet af en særlig afgiftslempelse, og får således ikke gavn af den lempelse for procesenergi (både brændsel og el) der indgår i Vores energi. Uagtet billiggørelserne vil gartnerier derfor opleve en mindre belastning fra deres elforbrug. Hertil kommer en vis belastning fra nettariffrer på olie/gas- og fjernvarmeforbrug.

Mineralolieindustrien (raffinaderierne) er fritaget for afgifter ved forbrug af deres egne produkter der medgår i raffineringsprocessen. Finansieringen af Vores energi vil således påvirke raffinaderierne via deres elforbrug. Deres forbrug af elektricitet er ikke stort sammenlignet med produktionsværdien, men er forholdsvis stort per ansat.

Det kan bemærkes, at fremstilling af beton mv. også omfatter gipsplader, tagpap og stenuld. Der er givetvis stor spredning mellem betonfabrikker, der ikke er særligt energiintensive, og f.eks. stenuld. Brændsel til stenuld er omfattet af mineralogiske processer.

For papirindustrien bemærkes, at de egentlige papirfabrikker er væsentlig mere energiintensive end resten af branchen (dem der opskærer og pakker importeret papir) og den forholdsvis

² Fsva. industribrancherne skønnes dette navnlig at vedrøre brændsel til glas- og keramisk industri, cement og mursten, produkter af beton, jern og stålværker, ikke-jernholdige metaller, og jernstøberier.

højere energiintensitet for papirbranchen kan henføres til de egentlige papirfabrikker. Papirindustrien vil få gavn af lempelsen for procesenergi (brændsel og el).

Med udgangspunkt i sukkerbranchens energiforbrug i 2006 vurderes den lempelse, som branchen vil opnå i kraft af den foreslåede reduktion af energiafgifterne på procesforbrug, at overstige merudgifterne som følge af den foreslåede forsyningssikkerhedsafgift samt forøgelserne af PSO- og nettariffer. Det skyldes branchens relativt store olieforbrug.

Belastning af industrien fra stigning i NO_x-afgift

Fra 1. juli 2012 forhøjes NO_x-afgiften til 25 kr./kg NO_x. Hvis virksomhederne og husholdningerne fastholder samme NO_x-udledning og ikke ændrer adfærd, udgør provenuet fra afgiftsforhøjelsen 680 mio. kr. (varig virkning), *jf. tabel 4*. Virksomhederne forventes relativt hurtigt at ændre adfærd og dermed tilpasse sig gennem tiltag, som reducerer NO_x-udledningen. Provenuet reduceres derved til 215 mio. kr. (varig virkning).

Tabel 4. Provenumæssige konsekvenser ved forhøjelse af afgift på NO_x

Mio. kr. (2012-priser)	2012 *	2013	2014	2015	Varig virkning
Umiddelbart merprovenu før adfærd	365 *	710	695	680	680
Provenu efter adfærd før tilbageløb	-	-	-	-	395
Provenu efter tilbageløb og efter adfærd	115 *	225	220	215	215

* Halvårseffekt, da afgiftsforhøjelsen først træder i kraft 1. juli 2012.

Note: Tilbageløb er afledte effekter på andre afgiftsprovenuer, fordi fjernvarme, el, brændsler m.m. bliver dyrere, samt effekt på virksomheders skattebetaling pga. mindre skattemæssigt overskud.

Kilde: Lovforslaget til ændring af NO_x-afgift fremsat 21. november 2011, LF L 32 samt L 32.

Virksomhedernes og husholdningernes samlede belastning fra stigningen i NO_x-afgiften består dels af NO_x-afgiftsbetalingen og dels af de tilpasningsomkostninger, der er forbundet med at reducere NO_x-udledningen. Den samlede belastning opgøres til i alt 550 mio. kr. Dette består af en afgiftsbetaling på 395 mio. kr. årligt (før tilbageløb) og tilpasningsomkostninger på 155 mio. kr. årligt, *jf. tabel 5*.

Tabel 5. Fordeling af samlet belastning, dvs. afgiftsbetaling og tilpasningsomkostning

	Mio. kr.
Industrivirksomheder på land inkl. gartnerier	145
- Heraf industri og råstoffer i land	138
- Gartnerier	7
Husholdninger	185
Jordbrug ekskl. gartnerier	15
Nordsøen	100
Ejere af elværker	40
Handel og service mv.	60
I alt	550

Note: ved typisk brændselsforbrug 2012-2020

For industri, råstofproduktion (excl. off shore) samt væksthuse udgør den samlede belastning af virksomheder som følge af stigningen i NOx afgiften ca. 145 mio. kr. årligt efter ændret adfærd. Denne belastning har en meget ujævn fordeling på virksomhederne.

Belastningen er således koncentreret på meget få virksomheder og brancher. Det betyder, at for langt hovedparten af virksomhederne spiller afgiften en meget lille rolle.

Meromkostningen for de mest belastede virksomheder er på i alt ca. 55 mio. kr. årligt (dette er ikke inklusiv belastningen af Aalborg Portland).

Ud af den samlede ekstra belastning af industrien og gartnerierne på 145 mio. kr. bærer de 8 industrivirksomheder, der belastes mest, ekskl. Aalborg Portland, 25-30 pct. Disse virksomheder har typisk hver omkring 400 ansatte og udgør således en mindre del af den samlede industri. Hertil kommer industrielle kraftvarmeværker hos andre, der svarer til ca. 10 pct. af belastningen.